

اعتیاد

(آسیب شناسی، سبب شناسی و درمان)

مؤلف

دکتر هادی هاشمی رزینی

عضو هیئت علمی گروه روانشناسی دانشگاه خوارزمی

مهدی خدابخش

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی

علی روزبهانی

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی

سرشناسه	: هاشمی رزینی، هادی، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور	: اعتیاد (آسیب شناسی، سبب شناسی و درمان) مؤلف هادی هاشمی رزینی، مهدی خدابخش، علی روزبهانی
مشخصات نشر	: تهران: آوش، ۱۳۹۴-
مشخصات ظاهری	: ۲۸۲ص: جدول-
شابک	: 978-600-95677-2-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: ص.ع. به انگلیسی: Hadi Hashemirazini, Mehdi Khodabakhsh. Addiction
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۶۵-۲۸۰
موضوع	: اعتیاد
موضوع	: اعتیاد-درمان
موضوع	: اعتیاد-سبب شناسی
شناسه افزوده	: خدابخش، مهدی، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	: روزبهانی، علی رضا، ۱۳۵۳ -
رده بندی کنگره	: ۵۸۰.۱HV الف ۵۲/۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۳۹۳/۳۶۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۰۶۶۴۹

اعتیاد (آسیب شناسی، سبب شناسی و درمان)

مؤلف: دکتر هادی هاشمی رزینی - مهدی خدابخش - علی روزبهانی

• طراح جلد: مهسا چراغلو

• چاپ اول: ۱۳۹۴ • شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

• شابک: ۹۵۶۷۷-۲-۰-۶۷۸-۹۷۸ • قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

• ناشر: آوش

• نشانی: تهران، خیابان جمهوری-نیش اردیبهشت جنوبی-پلاک ۶۶ طبقه سوم

• تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۷۶۸۶۱

کلیه حقوق این اثر برای مؤلفین و ناشر محفوظ است

پیشگفتار

اعتیاد^۱، سوء مصرف مواد^۲ یا وابستگی به مواد مخدر^۳ در جهان یکی از معضلات بزرگ در راستای فروپاشی نظام خانواده و اجتماع به شمار می‌رود و دامی است که در کمین بسیاری از افراد جامعه مخصوصاً جوانان نشسته است. آمارهای منتشره از سازمان‌های بین‌المللی مثل سازمان جهانی بهداشت^۴ و برنامه کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد حاکی از افزایش فزاینده تولید و مصرف این مواد در سطح جهان است به گونه‌ای که دو دهه گذشته را «عصر دارو» نامیده‌اند (اتکینسون و هیلگارد، ۱۳۷۸). کشور ما جمهوری اسلامی ایران نیز به لحاظ موقعیت جغرافیایی (هم‌مرز بودن با بزرگترین کشور تولیدکننده تریاک) و موقعیت استراتژیک (بهترین مسیر برای انتقال مواد) در معرض بیشترین خطرات ناشی از مواد مخدر و اعتیاد قرار دارد (نظری، ۱۳۸۰). متغیرهای متعدد بر پدید آیی، تداوم و درمان اختلال‌های مصرف مواد تأثیر می‌گذارند. بازنگری ادبیات پژوهش نشان می‌دهد که عوامل زیست‌شناختی^۵، روان‌شناختی^۶، اجتماعی^۷ و خانوادگی با سوء مصرف مواد در ارتباط هستند (بشارت، ۱۳۸۶، ۱۳۸۰؛ کارو، ۱۹۹۹). در پژوهش‌های بالینی دسته‌ای از متغیرها به‌عنوان متغیرهای پیش‌بین در زمینه اختلال‌های مصرف مواد بررسی شده‌اند. لتیری (۱۹۸۵) این متغیرها را به چهار دسته تقسیم کرده است: ۱- محیط فرهنگی-اجتماعی^۸؛ ۲- عوامل بین شخصی^۹ (خانواده، مدرسه، همسالان)؛ ۳- متغیرهای روانی-رفتاری^{۱۰} (شخصیت، بازخوردها، سبک‌های مقابله، فعالیت‌ها)؛ ۴- تأثیرات زیستی-ژنتیک^{۱۱} (نیوکام و ریچاردسون، ۲۰۰۰). این کتاب در دو فصل مبانی نظری و سبب‌شناسی و همچنین روش‌های غیر دارویی مداخله در اعتیاد نوشته شده است. نویسندگان امیدوارند این کتابی گامی کوچک در زمینه کاهش سوء مصرف مواد در کشورمان باشد.

هادی هاشمی رزینی

مهدی خدابخش

^۱. addiction

^۲. substance abuse

^۳. substance dependence

^۴. World Health Organization

^۵. biological

^۶. psychological

^۷. social

^۸. socio-cultural

^۹. interpersonal factor

^{۱۰}. psycho-behavioral variable

^{۱۱}. Bio-genetical influence

فهرست مطالب

۷	بخش اول
۷	آشنایی با اعتیاد
۷	(مبانی نظری و سبب شناسی)
۹۴	حشیش
۱۳۴	بخش دوم
۱۳۴	روش های غیر دارویی مداخله در اعتیاد
۱۳۵	مصاحبه و ارزیابی
۱۳۵	اصول مصاحبه
۱۵۹	روشهای عملی پیشگیری از عود
۱۶۹	نکات مهم در درمان شناختی- رفتاری
۱۷۷	مراحل درمانی
۱۷۷	تعریف مسئله و مذاکره برای قرارداد درمانی
۱۸۰	ایجاد زمینه برای زندگی بدون مواد
۱۸۰	قطع مصرف
۱۸۱	ادامه بحران و پایدارسازی خانواده
۱۸۲	مرحله بازآرایی و بهبود
۱۸۳	گروه درمانی
۱۹۴	اعضای مشکل ساز گروه
۱۹۶	تشویق به ارتباط خارج از گروه

۲۱۰	نوجوانان و جوانان:
۲۱۰	والدین:
۲۱۴	کاهش آسیب
۲۱۴	تعریف کاهش آسیب
۲۱۶	وضعیت عفونت ویروس نقص ایمنی در ایران
۲۲۲	پیوست ها
۲۶۵	منابع

www.ketab.ir